

ETT REGN- OCH MYGGTÄTT TÄLT MED GOD LUFT-
VÄXLING.

Under mina mångåriga fjällresor i Sarektrakten och även på Spetsbergen har jag haft tillfälle att pröva en mängd olika tältmodeller och även slagit mig på att konstruera nya, såsom den i fig. 9 i Turistföreningens resehandböcker XXVII, Sarekfjällen, avbildade.

Om det huvudsakligen gäller att skydda sig mot regn och köld och man inte behöver fästa avseende vid tältets vikt, är det dubbla tältet givetvis att föredraga. Men för färder i de svenska fjällen, där utrustningen vanligen måste medföras på människorygg rätt långa sträckor, är denna typ såsom varande alltför tung vanligen utesluten.

I många fall måste man nöja sig ej endast med ett enkelt tält, utan även ett av minsta dimension, såsom sitt- och ligg-tälten med triangelformigt längdsnitt (i stil med nämnda fig. 9). Ibland kan man tillåta sig en medelväg och öka dimensionen. Ett villkor måste emellertid alla tält avsedda för sommarresor i de svenska fjällen uppfylla, nämligen att vara skapligt *mygg-täta*. Detta åstadkommes genom kappor vid nederkanten och dubbla slag vid ingången. Ett ännu säkrare sätt är att fastsy presenningsgolv; detta sätt medför dock den olägenheten, att vatten som kommer in på golvet, stannar kvar.

Nästa pretention är, att tälttaket bör vara *vattentätt* utan att tältet blir för kvavt. Med anledning av sistnämnda önskemål kan ej taket strykas med linolja eller göras av presenningsväv, ty tältet blir då så kvavt, att man knappt kan vara där. Den enda hittills föreslagna metoden, som ger ett gott resultat, är den med dubbelt tak. Denna metod tillämpas på den lilla, under senare år rätt mycket använda, ursprungligen engelska modell, som införts av Turistföreningen (avbildad å fig. 10 i nämnda resehandbok). Den lilla vattenmängd, som kan sippra igenom yttertaket, är vanligen så liten, att något dropp från innertaket ej uppkommer. Gavelväggarna kunna naturligtvis bli våta, men då de äro vertikala sker intet dropp från dem.

På den ifrågavarande engelska modellen fastgöres innertaket vid marken och utspännes icke genom några över marken befintliga stag. Detta ger anledning till att tältduken sjunker in och minskar utrymmet i tältet. En annan olägenhet ligger däruti, att yttertaket är hopfästat med innertaket genom tvärstycken, vid vilka sönderslitning lätt sker i händelse av storm.

TÄLT MED INNERDÖRRAR AV TYLL OCH LÖST REGNTAK A. Hamberg foto 1924.
BLAND MORÄNKULLARNA S OM ALKAJAURE.

För att undvika dessa olägenheter har jag på ovanstående modell använt ett *löst yttertak*. Tältet består av ett vanligt ryggåstält med utspringande takkant, i vilken fem stag på varje sida äro fästade. Yttertakets har samma storlek som innertaket men är löst. Det är förstärkt vid takåsen och försedd med kauser, som kunna trädas på piggarna i tältstängerna. I de förstärkta kanterna äro även ringar anbragta, i vilka stag för yttertakets spännande kunna fastbindas. Det är fördelaktigt att i händelse av stark blåst ha rätt många hål, t. ex. 5 st., i varje nederkant och ett på mitten av varje gavelkant för att kunna med tillhjälp av snören hålla styr på yttertakets, om det börjar fladdra för våldsamt. Medelst snörena kan man spänna yttertakets olika delar närmare eller fjärrare innertaket. Om man vid stark storm ej skulle våga sätta upp yttertakets, kan det anbringas inne i tältet under det egentliga tälttakets. Dock minskas härigenom utrymme, varför detta sätt endast i nödfall torde böra användas.

Ett tredje önskemål, som man kan uppställa beträffande ett tält är, att det ej skall vara alltför *kvavt*. Detta önskemål är svårt att tillfredsställa i en trakt med så mycket myggor och nederbörd som de skandinaviska högfjällen, där det dessutom under senare hälften av juli kan vara ganska varmt. Om ej myggen funnes, skulle man kunna draga tältdörrarna åt sidan, men detta går ju under högsommaren icke an. Om man ej rätt som det är kunde överraskas av en regnskur, skulle man, för att freda sig mot myggorna, kunna göra hela tältet av tyll.

För att erhålla frisk luft och även en smula utsikt utan att släppa in myggor eller regndroppar har jag försedd tältet med ett par inre *dörrar* av *tyll*, som kunna hopknäppas myggätt genom dubbelknäppning på samma sätt som ytterdörrarna, vilka på bilden äro sammanrullade och uppbundna åt sidorna, under det att tylldörrarna äro hopknäppta. De äro gjorda av svart tyll, huvudsakligen emedan lämplig grov och billig kvalitet i denna färg ej fanns att få. Hakar och hyskor äro anbragta på segelduksremors av 20 cm bredd, som bilda dörrarnas mot varandra vända sidor. Även tylldörrarna äro försedda med kappor. Utmed tältets nederkant är endast en kappan anbragt, men den är gjord bredare än annars är brukligt, näml. 20 cm. Den är avsedd att vikas utåt och belastas med stenar eller trädgrenar.

Det för min räkning 1923 förfärdigade tältet av denna modell har en längd (i takåsens riktning) av 220 cm, en bredd av 200 cm och en höjd av 180 cm. Långsidornas höjd är 50 cm. Tält och yttertak äro gjorda av tunn, egyptisk bomullsduk, vägande endast omkr. 130 gm per m². Då likväl 29 m² åtgått till tältet, utgör vikten av denna tunna duk nära 4 kg. Emellertid har utmed hela takåsen, i nederkanten samt i vinkeln mellan taket och långsidorna förstärkningar av grov segelduk måst anbringas. Kapporna utmed marken tillkomma även; de gjordes av tunn, billig domestik. Vidare tillkomma tyll, hakar och hyskor, kauser, stag, trähankar för stagens spänning m. m. Trots det lätta materialet väger tältet utan yttertak, men med stag och inpackat i en stadig segeldukspåse 5,3 kg. Yttertakets, som ju i många fall skulle kunna undvaras, väger med snören och extra skyddssäck 1,7 kg. Stolparna av prima ask äro 180 cm långa och endast 24 mm i diameter. De väga tillsammans 1,3 kg. Hårtill komma tältpinnar, antagligen vägande ett eller annat kilo, men dessa kunna ju tillverkas vid tältplatsen, om där finns björk eller åtminstone någorlunda stora buskar.

Trots det lätta materialet och de smäckra dimensionerna av stänger och staghankar kommer man dock upp i en vikt av omkr. 8 kg. Men tältet är ju också ganska stort och någorlunda högt. Minskas längden till 2 m och övriga dimensioner i proportion därtill, torde vikten kunna nedbringas till omkring 6,5 kg. Trots den rätt höga vikten föreföll tältet knappt så starkt, att det var rådligt att fritt uppställa det i stark storm på kalfjället. Vi voro dock tvungna att göra det och något missöde inträffade icke. Säkrast är dock att vid så tunn tältduk medföra nål, tråd och ett litet stycke reservtyg.

På den borte gavelväggen, ej synlig på bilden, finnes anbragt ett tyllfönster 30 × 30 cm, med nedfällbar lucka. Axel Hamberg.

